

ΓΝΩΜΗ
ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΒΕΤΤΑ

Οικονομική πολιτική και ανάπτυξη

Διανύουμε το τρίτο στη σειρά έτος μεγέθυνσης της οικονομίας με ρυθμό ανάμεσα στο 1,5% και 2%. Δεδομένης της βαθιάς κρίσης που προηγήθηκε, αυτός δεν είναι υψηλός αλλά αναμένεται να επιταχυνθεί κατά το επόμενο έτος και να υπερβεί το 2%. Η θετική δυναμική στηρίζεται κυρίως σε τρεις βάσεις. Οι, ύστερα από δεκαετή προσαρμογή της οικονομίας, έχει επιτευχθεί δημοσιονομική εξισορρόπηση και υπάρχει χώρος για να υποστηρίξει τις προοπτικές ανάπτυξης. Οι προωθούνται από την οικονομική πολιτική η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, εξέλιξη για την οποία διαφαίνεται ευρύτερη στήριξη. Και ότι από το διεθνές περιβάλλον προκύπτει σημαντική μείωση του κόστους χρηματοδότησης. Οι θετικές προοπτικές της οικονομίας αποτυπώνονται τόσο στη βελτίωση του οικονομικού κλίματος όσο και την αποκλιμάκωση των επιτοκίων. Όμως, δεν λείπουν οι κίνδυνοι και λόγοι για εγρήγορση. Αυτοί σχετίζονται, από τη μια πλευρά, με τη δομή της ελληνικής οικονομίας και από την άλλη με αρνητικές εξελίξεις που μπορεί να προκύψουν στο διεθνές οικονομικό περιβάλλον. Συνεπώς, είναι κρίσιμο η σημερινή συγκυρία να αξιοποιηθεί, ώστε να δημιουργήσει τη βάση για υψηλότερη ανάπτυξη συστηματικά κατά την επόμενη δεκαετία, να δρομολογήσει σύγκλιση προς τις άλλες οικονομίες της ευρωζώνης και την οριστική λήξη της κρίσης. Ειδικότερα, η μείωση στο κόστος χρηματοδότησης θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για ενίσχυση της παραγωγικής βάσης και να διευκολύνει τις απαραίτητες δομικές αλλαγές, και όχι για ευκαιριακή άνοδο της κατανάλωσης. Η επόμενη μέρα της οικονομίας μπορεί και πρέπει να χαρακτηρίζεται από ενίσχυση των επενδύσεων και των εξαγωγών. Σήμερα, την επίτευξη ισχυρότερων ρυθμών ανάπτυξης αντιστρατεύεται η ίδια η δομή της οικονομίας. Ισχυρή μεγέθυνση πρωτίστως μέσω κατανάλωσης δεν είναι εφικτή, καθότι θα συμπαρέσυρε μεγάλη άνοδο των εισαγωγών. Οι εξαγωγές, παρά τις επιμέρους προσπάθειες και σημαντικές επιτυχίες, εξακολουθούν να είναι κατά μέσο όρο χαμηλού περιεχομένου καινοτομίας και άρα ανταγωνιστικότητας. Η σημαντική άνοδος των επενδύσεων είναι εφικτή, καθώς και η βάση είναι ιδιαίτερα χαμηλή. Όμως, η διαμόρφωση πολλών επιχειρηματικών ευκαιριών θα χρειαστεί έναν μακρύτερο χρόνο ωρίμανσης.

Είναι προφανές ότι οι επιλογές πολιτικής που θα γίνουν στο τρέχον διάστημα έχουν μεγάλη κρισιμότητα. Η βελτίωση παραμέτρων του επιχειρηματικού περιβάλλοντος αποτελεί προϋπόθεση όχι μόνο για την ενίσχυση των επενδύσεων βραχυπρόθεσμα, αλλά και για τη διασύνδεση της οικονομίας μεσοπρόθεσμα με τις τεχνολογικές εξελίξεις. Όμως, κρίσιμης σημασίας θα είναι οι αποφάσεις που επηρεάζουν ευρύτερα την οικονομία.

Σήμερα, η υπερβολική φορολόγηση των αμοιβών εργασίας που υπερβαίνουν τις χαμηλές λειτουργεί ως παγίδα υπανάπτυξης. Το «ανθρώπινο κεφάλαιο» ωθείται να διαφεύγει σε σημαντικό βαθμό στο εξωτερικό ή να προσαρμόζεται σε συνθήκες άτυπης οικονομίας. Αυτή η επιβάρυνση ενισχύεται και από τη δομή του ασφαλιστικού, η μεταρρύθμιση του οποίου μπορεί να είναι το κλειδί για την οικονομική πολιτική συνολικά. Το μεγάλο ύψος των εισφορών, τα ασθενή κίνητρα για εργασία και ασφάλιση και η απουσία αποθεματικών που θα στήριζαν τις επενδύσεις, υπονομεύουν τις αναπτυξιακές προσπάθειες. Ο εκσυγχρονισμός του ασφαλιστικού συστήματος με ταυτόχρονη προσαρμογή του φορολογικού, αποτελεί τον κεντρικό πυλώνα στον οποίο μπορεί να στηριχθεί ένα μονοπάτι ισχυρής ανάπτυξης για την επόμενη δεκαετία.

Ο Νίκος Βέττας είναι γενικός διευθυντής του IOBE και καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών